

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Gjermund Hagesæter	FA-F47	19/596

Saksnr	Utval	Type	Dato
131/19	Formannskapet	PS	26.11.2019
100/19	Kommunestyret	PS	12.12.2019

Etablering av interkommunalt barnevern for kommunane Alver, Austrheim og Fedje.

Vedlegg:

Samarbeidsavtale Nordhordland barnevernteneste

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Kommunane Austrheim og Fedje søkte våren 2019 skjønnsmidlar frå fylkesmannen for å utvikle og sikre barnevernet i dei to kommunane. Bakgrunnen er at barnevernet i desse kommunane har hatt store utfordringar med å rekruttere fagfolk, og at tenesta som i andre mindre kommunar, er svært sårbar.

Dette var bakgrunn for at Austrheim og Fedje søkte om skjønnsmidlar for eit utviklingsprosjekt for system og leing innanfor barnevernet. Grunngevinga og behovet, for eit slikt prosjekt, møtte stor forståing, både i regionrådet som tilrådde prosjektet, og hos fylkesmannen som tildelte kr. 500.000,- i 2019.

Fylkesmannen har likevel stilt klare krav for å stille til rådvelde ytterligare utviklingsmidlar til Austrheim og Fedje. Dette var mellom anna tema i eit møte mellom fylkesmann Lars Sponheim og administrativ og politisk leing i Austrheim kommune den 9. april 2019.

Fylkesmannen sitt krav for tildeling av prosjektmidlar, er at Austrheim kommune går i dialog med Alver kommune med sikte på eit framtidig fast samarbeid om barnevernstenesta. Dette er i tildelingsbrevet for skjønnsmidlar eksplisitt formulert slik:

«Det blir gitt kr. 500.000,- i tilskot til Austrheim kommune knytt til barnevern. Dette inngår i den samla fordelinga av prosjektskjøn på kr. 15,5 mill. kroner. Dette blir gitt på kort sikt for å avhjelpa utfordringane i barnevernet. Det må bli gjennomført ein prosess med sikte på at Austrheim kommune inngår i eit samarbeid med nye Alver kommune om barnevernstenesta.»

I tråd med fylkesmannen sitt krav vart, det starta samtalar mellom Radøy, Meland og Lindås barnevern (Alver barnevern) ved barnevernsleiar / rådmannen i Radøy kommune og Austrheim kommune. Fedje har vore tett orientert om utviklinga.

I august 2019 vart etablering av eit prosjekt med sikte på å integrere Austrheim og Fedje Barnevern i

Fedje kommune

Alver barnevern, forankra i kommunane.

Det vart etablert ei prosjektgruppe med barnevernsleiar i Alver som prosjektleiar, og med fagleg og administrativ deltaking frå Alver kommune og Austrheim kommune.

Arbeidsgruppa har skissert tre fasar i prosjektarbeidet:

- Første fase: Fram til beslutningspunkt / utvikling av samarbeidsavtalen
- Andre fase: Implementering
- Tredje fase: Etablert drift etter implementering

I arbeidsgruppa er det semje om at samarbeidet mellom kommunane, med Alver kommune som vertskommune for barnevernet i kommunane, bør etablerast.

Føljande moment peiker i denne retninga:

- Kravet til høg fagleg kompetanse på mange område (sakshandsaming, førebygging, rettleiing, økonomi, juss etc. er ekstremt når det gjeld barnevern. Dette er ei teneste som arbeider tett følgd opp av media og tilsynsmyndigheiter, og der system og juss er i stadig utvikling. Mellom anna ser det ut til at ny barnevernslov, som no har vore på høyring, ytterligare skjerpar kravet til kommunane. Mindre kommunar, som i tillegg til få tilsette, også oftast får tilsett fagfolk med liten erfaring, har store utfordringar med å ha kompetanse og kapasitet på dette område.
- Nordhordland er eit felles oppvekstområde for barn og unge der vi ser stor mobilitet mellom kommunane for familiar som treng bistand.
- Kravet til akuttberedskap vert truleg skjerpa i den nye barnevernslova. Austrheim barnevern kjøper i dag denne tenesta frå Bergen kommune. Fedje kommune har fått tilbod om kjøp av denne tenesta levert i Sævrøy men har så langt ikkje inngått nokon avtale med Bergen. I den nye avtalen med Alver er planen at det skal leggjast til rette for at denne akutfunksjonen vert felles for alle kommunane i Nordhordland, og at den blir lokalisert til det nye Helsehuset.

Eit viktig grunnlag for samarbeidet er at Alver Barnevern vart etablert allereie frå 1.1.2019, og at det faglege grunnlaget for eit kvalitetsbarnevern allereie er lagt. Austrheim og Fedje kjem difor inn på eit gunstig tidspunkt for eit slikt samarbeid.

Det er og i stor grad felles forståing korleis prosessen for samanslåing bør gå føre seg, og kva som må prioriterast i denne prosessen. I samband med dette er første punkt å få etablert eit formelt beslutningspunkt for ein formell samarbeidsavtale. Først når den er på plass, kan ein gå vidare med dei personalpolitiske og faglege problemstillingane i prosessen.

Utkastet til samarbeidsavtale, slik det ligg føre, vert ikkje kommentert i detalj i denne saka. Vi ser likevel på nokre prinsipielle problemstillingar som er lagt inn i avtaleutkastet:

- Avtalen byggjer på prinsippet om eit administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelova, med Alver kommune blir vertskommune, og der rådmennene i Austrheim og Fedje delegerer mynde til rådmannen i Alver når det gjeld barnevernstenester.
- Med utgangspunkt i at samarbeidet omfattar største delen av Nordhordland, og at det er lagt

Fedje kommune

til rette for eit fagleg sentrum i vertskommunen Alver, der det mellom anna og blir etablert akutthberedskap for regionen, foreslår ein å bruke namnet «Nordhordland Barnevern» som namn for samarbeidet.

- Oppgåvene for samarbeidet er heilskaplege lovpålagte barnevernstenester, inkludert naudsynt forsvarleg samarbeid med dei andre tenestene for born og unge i kommunane.
- Som vertskommune overtar Alver kommune arbeidsgjevaransvaret for tilsette i Austrheim og Fedje. Det blir ein dialog og prosess i forhold til dei tilsette etter at eit vedtak om samanslåing er gjort.
- Når det gjeld lokalisering er det slått fast at barnevernstenesta er lokalisert i Alver kommune, men skal vere til stades i samarbeidskommunane etter «tenestelege behov», dvs. i den grad det er viktig for brukarane og samarbeidande faggrupper i kommunane.
- Når det gjeld økonomi, er hovudressursen som ligg i barnevernets budsjett lønnsmidlar til fagfolk. Ved oppstart av samarbeidet er det stipulert ein personalressurs, dels for sakshandsaming, og dels for spisskompetanse, som vert samarbeidskommunane sin andel av personalressursen i Alver. Ut over dette er stipulert kostnader til andre driftsutgifter som kontorhald, transport, kompetanse osv. Ekstraordinære kostnader knytt til tiltak for enkeltindivid, vert betalt av den kommunen vedkommande er heimehøyrande i.
- Ved oppstart av samarbeidet er det krevjande å finne fram til rett system og nivå for finansiering av vertskommunen sitt arbeid for samarbeidskommunane. Ein legg difor til grunn at system og nivå skal evaluerast etter første heile driftsår i samarbeidet, og at erfaringane frå denne evalueringa skal arbeidast inn i budsjettprosessen for påfølgjande år.

Det er eit faktum at behov og erfaringstal for bruk av barnevernstenester i kommunane er svært ulike, ikkje minst mellom Fedje og dei andre kommunane. I implementeringsprosjektet og i evalueringa etter første driftsår, vil dette bli vurdert.

Å etablere eit interkommunalt barnevern som skissert her, krev ein ekstraordinær innsats i oppstartsåret. Arbeidsgruppa ser for seg å utvikle eit prosjekt for implementering med finansiering i hovudsak får fylkesmannen. Dette i tråd med signal frå fylkesmannen tidleg i denne prosessen.

Me ser for oss følgjande tema i eit slikt prosjekt:

- Heilskapleg fagleg gjennomgang av alle aktive og nyare saker som inngang til at det faglege ansvaret vert overført til vertskommunen.
- Utvikling av avtalar, system for finansiering, samarbeidsorgan som fungerer både for vertskommunen og samarbeidskommunane, og som har legitimitet i alle kommunane.
- Utvikling av tverrfagleg samarbeid med andre tenester for barn og unge, på tvers av kommunegrensene.
- Utvikling av ein felles kompetanseplattform for tverrfagleg samarbeid.
- Utvikling / tilpassing av delplan og fagplanar som fungerer ut over Alver kommunes behov, tilpassa regionen sine behov.
- I forhold til dette sjå på korleis samarbeid, system og beslutningsprosessar for interkommunalt barnevern er lagt opp i andre regionar.

Dette arbeidet er eit løft kommunane ikkje kan ta innanfor ordinære budsjett. Det er heller ikkje eit løft Austrheim eller Fedje har økonomi til å finansiere på eigen hand. Til sist er det heller ikkje ein

Fedje kommune

innsats ein kan forvente at vertskommunen Alver kommune kan prioritere utan eksterne midlar.

Samtidig legg ein til grunn at dette er eit prosjekt som vil ha stor overføringsverdi for heile regionen, og for andre regionar der barnevernssamarbeid er på trappene. Det stettar difor i høg grad intensjonane bak fylkesmannen sine skjønnsmidlar.

Avtaleutkastet opnar for oppstart mellom 1.1- og 1.7.2020. Av omsyn til å kunne arbeide heilskapleg og langsiktig bør oppstart komme så tidleg som råd. Samtidig må vi ta høgde for at dette skjer gjennom forsvarlege prosessar. Finansiering av implementeringsprosessen må også vere på plass før oppstart er aktuelt. Vi legg til grunn at rådmennene i kommunane har fullmakt til å starte samarbeidet når desse føresetnadene er på plass.

Driftskostnader skal bereknast etter sjølvkostprinsipp. Total kostnad for Austrheim og Fedje er berekna til kr. 4.350.000,- pr. år. Beløpet er forankra i administrativt berekna kostnadsmodell og blir fordelt mellom Austrheim og Fedje etter erfaringstal for samarbeid mellom desse kommunane. Fedje kommune utgjer dette kr 500.000 og for Austrheim kommune utgjer dette kr. 3.850.000,-.

Etter første heile driftsår vert driftskostnader og ressursbruk evaluert og fordeling av faste kostnader til drift av felles barnevern vert justert etter dette.

I tillegg kjem kostnader i implementeringsfasen inkludert ikt-kostnadar som skal dekkast av samarbeidskommunane samt individretta kostnadar for tiltak for enkeltborn.

Vurdering

Etablering av interkommunalt barnevern for kommunane Alver, Austrheim og Fedje er noko det har vore jobba med å få på plass lenge. Fedje kommune har hatt ein avtale med Austrheim kommune der vi har komme rimeleg ut økonomisk. Framlegg til avtale med Alver vil bety at kostnadane går frå kr 150 000,- pr år til kr 500 000,- pr år. I tillegg til dette kjem ikt-kostnader og eventuelle individretta kostnader for enkeltbarn. Sjølv om auken er stor er dette likevel mindre enn me kunne frykta tidleg i forhandlingane. Rådmannen meiner at det er fornuftig å lande denne saka no og rår derfor til at det framforhandla avtaleutkastet vert godkjent. I rådmannen si innstilling til kommunebudsjett 2020 er det lagt inn totalt kr 404 000,- for barnevern. Denne summen må derfor aukast noko og rådmannen foreslår derfor på usikkert grunnlag at posten vert auka med kr 200 000,- frå kr 404 000,- til kr 604 000,-.

Folkehelse: Eit godt barnevern er viktig for folkehelsa.

Miljø: Ikkje relevant.

Økonomi: Det er gjort greie for økonomi i vurderinga.

Konklusjon

På bakgrunn av framforhandla avtaleutkast, og på grunnlag av det faglege og administrative samarbeidet mellom kommunane som er etablert i utviklingsprosjektet, tilrår rådmannen at avtalen vert vedtatt slik den ligg føre.

Teneste 2440, barnevern, vert i kommunebudsjettet 2020 auka frå kr 404 000,- til kr 604 000,-.

Fedje kommune

Forslag til vedtak:

På bakgrunn av framforhandla avtaleutkast, og på grunnlag av det faglege og administrative samarbeidet mellom kommunane som er etablert i utviklingsprosjektet, godkjenner Fedje kommune avtalen slik den ligg føre.

Teneste 2440, barnevern, vert i kommunebudsjettet 2020 auka frå kr 404 000,- til kr 604 000,-.

Formannskapet - 131/19

F - behandling:

Saka vart ettersendt til formannskapet 27.11.19. Formannskapet vedtok samrøystes å handsame saka.

Felles tilleggsframlegg:

Fedje kommune meiner kommunen har hatt god nytte av at barnevernstenesta har vore lokalisert på Fedje kvar veke. Dette ønskjer me å halde fram med når me inngår den nye avtalen med Alver kommune om Nordhordland barnevernteneste.

F - vedtak:

På bakgrunn av framforhandla avtaleutkast, og på grunnlag av det faglege og administrative samarbeidet mellom kommunane som er etablert i utviklingsprosjektet, godkjenner Fedje kommuneavtalen slik den ligg føre.

Teneste 2440, barnevern, vert i kommunebudsjettet 2020 auka frå kr 404 000,- til kr 604 000,-.

Fedje kommune meiner kommunen har hatt god nytte av at barnevernstenesta har vore lokalisert på Fedje kvar veke. Dette ønskjer me å halde fram med når me inngår den nye avtalen med Alver kommune om Nordhordland barnevernteneste.

Samrøystes vedteke.

Kommunestyret - 100/19

K - behandling:

Framlegg til merknad, foreslått av Ernst Horgen, Høgre

Merknad frå Fedje Høgre og Fedje Frp til sak 100/19 Eablering av interkommunalt barnevern kalla Alver Barnevern

Vi sluttar oss til at det er naudsynt med endring.

Eit slikt samarbeid kan påføre oss store kostnader til drift /administrasjon, kommuneadvokat og tiltak. Vi må sikre oss at tiltaket vert fortløpande evaluert og at vi ved slutten av året får ei evaluering som seier noko om

Fedje kommune

- Talet på saker i Fedje kommune
- Talet på reiser til Fedje kommune
- Fordeling av kostnader (administrasjon, advokat, tiltak)

Samrøystes vedteke.

Annika Villanger (Ap) bad om at hennar habilitet vart vurdert i saka, sidan ho er leiar i Austrheim barnevern og har vore med i førebuinga av saka. Villanger fråtredde kommunestyret medan dei vurderte habiliteten. Kommunestyret vedtok samrøystes at ho er ugild etter kommunelova § 40 3. b) og Villanger tok ikkje del handsaminga av saka.

Det vart først røysta over innstillinga frå formannskapet, og så over merknaden.

K - vedtak:

På bakgrunn av framforhandla avtaleutkast, og på grunnlag av det faglege og administrative samarbeidet mellom kommunane som er etablert i utviklingsprosjektet, godkjenner Fedje kommuneavtalen slik den ligg føre.

Teneste 2440, barnevern, vert i kommunebudsjettet 2020 auka frå kr 404 000,- til kr 604 000,-.

Fedje kommune meiner kommunen har hatt god nytte av at barnevernstenesta har vore lokalisert på Fedje kvar veke. Dette ønskjer me å halde fram med når me inngår den nye avtalen med Alver kommune om barnevernteneste.

Merknad:

Vi sluttar oss til at det er naudsynt med endring.

Eit slikt samarbeid kan påføre oss store kostnader til drift /administrasjon, kommuneadvokat og tiltak. Vi må sikre oss at tiltaket vert fortløpande evaluert og at vi ved slutten av året får ei evaluering som seier noko om

- Talet på saker i Fedje kommune
- Talet på reiser til Fedje kommune
- Fordeling av kostnader (administrasjon, advokat, tiltak)

Samrøystes vedteke.